

31 МАЙ - СВЕТОВЕН ДЕН БЕЗ ТЮТЮНОПУШЕНЕ

Световната здравна организация през 1988 г. обяви 31 Май като Световен ден без тютюнопушене (World No Tobacco Day). За световната общност е била зададена една задача - да гарантира, че в XXI век, проблемът за тютюнопушене ще изчезне. Вече сме XXI век, но проблемът продължава. Борбата с никотина продължава.

МОТОТО НА КАМПАНИЯТА 2013 Г. „ЗАБРАНА ЗА РЕКЛАМИРАНЕ НА ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ, ПРОМОЦИЯ И СПОНСОРСТВО”

Рамковата конвенция за контрол на тютюна (РККТ) е първият международен договор за общественото здраве в света. Тя е документ, с който се признават вредите причинени от тютюневите изделия и компаниите, които ги произвеждат.

Рамковата конвенция определя правно обвързващи цели и принципи, които трябва да

се спазват от 172-те държави, които са я ратифицирали. С подписването на Конвенцията всяка страна потвърждава своята подкрепа, т. е. официално изразява обвързаност с подписания договор.

РККТ у нас е ратифициран със закон от 18.10.2005 г., ДВ. бр. 88 от 2005 г., и е в сила от 05.02.2006 г.

Важни ключови разпоредби в РККТ са свързани с тютюневата промишленост и тютюневите компании. Те не трябва да влияят на политиките за общественото здраве, да са по-отговорни за поведението си и да им се попречи да причиняват вреда в бъдеще.

В нашата страна през годините акциза на цигарите се увеличи четири пъти, като е нараснал от 19,17 евро за 1000 къса цигари през 2004 г. – на 75,67 евро за 2010 г. Броят цигари средно месечно на едно лице на домакинство от 77,2 през 2005 г. е намалал до 51,1 броя за 2010 г.

България спазва поетите ангажименти и през 2010 г., съдържанието на катран в една цигара е вече 10 мг., на никотин – 1 мг., а на въглероден монооксид – 10 мг., което е на базата на стандарти, определени от европейските нормативни документи.

По отношение на реклама, промоция и спонсориране на тютюн се забранява рекламирането на тютюн и тютюневи изделия, когато в рекламата участват лица под 18 години или тя е предназначена или насочена към тях.

Забранено е рекламирането на тютюн и тютюневи изделия в радио и телевизионни предавания.

Забранява се спонсорирането на радио и телевизионни предавания и събития или дейности, които имат трансграничен ефект от лица, чийто основен предмет на дейност е производството или търговията с тютюн и тютюневи изделия. На такива събития се забранява всякаква форма на разпространение на тютюневи изделия с цел популяризирането им.

Важна ключова разпоредба в РККТ са ефективните мерки за предпазване на непушачите от дим на обществени места, включително на работното място и в транспорта. Поставяне на ясни предупреждения относно здравето на повърхността на тютюневия продукт

От 1 януари 2005 г. в България са въведени текстовете на всяка опаковка, която информира пушачите за вредата от тютюнопушенето, отпечатан е единния телефонен номер на Националната линия за отказ от тютюнопушене. Създадена е интернет страницата на Националната програма за ограничаване на тютюнопушенето в Република България.

На 17 май 2012 г. Народното събрание прие поредните промени в Закона за здравето, като **Пълната забрана за тютюнопушенето влезе в сила от 1 юни 2012 г.**

Продажби на тютюневи изделия от и на малолетни и непълнолетни лица чрез разпоредбите на Закона за тютюна и тютюневите изделия в страната е забранено. Обществеността трябва да осъзнае, че подкрепата в противодействието на

продажбата на тютюневи изделия на лица до 18 години е необходима, значима и ценна.

По отношение на образование, комуникация, обучение и обществена информираност в рамките на Националната програма за ограничаване на тютюнопушенето през годините са реализирани множество дейности.

Всяка година през месеците май и ноември се провеждат национални кампании за ограничаване на тютюнопушенето, съобразени с темите, определени от Световната здравна организация. Много и разнообразни дейности са проведени на областно ниво от Регионалните здравни инспекции.

Създадени са 28 кабинета за отказ от тютюнопушене към РЗИ.

ЕФЕКТИ ВЪРХУ МОЗЪКА ПРИСТРАСТЯВАНЕ

Когато пушите, Вие вдишвате наркотика никотин. Никотинът предизвиква физиологична зависимост (според експерти тя е толкова силна, колкото тази при хероина).

ЕФЕКТИ ВЪРХУ ОЧИТЕ

Тютюнопушенето причинява невъзвратими вреди на зрението като например макулната дегенерация. Макулната дегенерация е дегенеративно заболяване на ретината, причиняващо прогресивна загуба на централно зрение. Тютюнопушенето може да доведе и до пълна слепота!

ЕФЕКТИ ВЪРХУ УСТАТА

РАК

Тютюнопушенето е основният причинител на рак на устата и на гърлото. Това може да доведе до сложни хирургически намеси, проблеми с яденето, преглъщането, говорни проблеми и загрозяване на лицето завинаги!

ЕФЕКТИ ВЪРХУ СЪРЦЕТО ЦИРКУЛАЦИЯ

Пушенето кара сърцето да работи по-трудно, за да изпомпва от 10 до 25 пъти повече кръв за минута, като намалява количеството кислород необходим на сърдечно-съдовата система. Това може да доведе до заболявания. Пушенето също така увеличава налягането на кръвта с 10 до 15 процента, увеличавайки и риска от инсулт.

ЕФЕКТИ ВЪРХУ ПОЛОВИТЕ ОРГАНИ ПЛОДОВИТОСТ

Пушенето намалява плодовитостта, както при мъжете, така и при жените.

Мъжете, които пушат, страдат от импотентност и имат по-малък брой сперматозоиди.

Жени, които изпусват повече от 20 цигари дневно, имат три пъти по-малка вероятност да забременеят, в сравнение с непушачките в рамките на една година. Те също са подложени на по-голям риск от развитие на ектопична бременност.

ЕФЕКТИ ВЪРХУ КРАКАТА СЪДОВИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

Пушенето уврежда Вашите кръвоносни съдове, а това причинява ограничена циркулация на кръвта към крайниците. Това

може да доведе до съсиреци, инфекции, гангрена и дори ампутация.

ЕФЕКТИ ВЪРХУ ТЯЛОТО СТОМАХ

Пушенето на цигари стимулира свръхпроизводството на стомашни гастритни сокове, което може да доведе до язва.

ПАНКРЕАС

При рак на панкреаса рискът при мъже, които пушат над 20 цигари дневно, е пет пъти по-голям в сравнение с този на непушачи. За жените той е 6 пъти по-голям. Десет години след отказване рискът се изравнява с този на непушачите

ПИКОЧЕН МЕХУР И БЪБРЕЦИ

Британско проучване установява, че при 70% от пушещите мъже и 40% от пушещите жени вероятността да развият рак на пикочния мехур и бъбреците е по-голяма в сравнение с непушещите

КОЖА

Пушенето уврежда еластина, който поддържа кожата гладка и без бръчки. Никотинът в цигарения дим също така стеснява кръвоносните съдове близо до повърхността на кожата. По този начин до лицевите клетки и тъкани достигат по-малко кислород и влага. Резултатът - ранни бръчки, особено при жените

*Разпространява МКБППМН при
Община Алфатар с подкрепата на
общинска администрация Алфатар и
общинска организация на БЧК – Алфатар.*

Контакти: 086/811 613